

Värmlands plats i Norden och Globalt

Finansiering av höghastighetsjärnväg

Karlstad 5.2.2020

Börje Lundvall

Chefsanalytiker Projektfinansiering

Nordiska Investeringsbanken, Helsingfors

Järnvägsprojekt för 200 miljoner invigs: "Värmland blir närmare omvärlden"

UPPDATERAD: 2019-12-13 PUBLICERAD: 2019-12-13

Nu är det tvåspårigt över Pråmkanalen.

FOTO: HELENA KARLSSON

Nio år och 200 miljoner kronor senare.

Källa: NWT 2019-12-13

NIB och järnvägar

- Arlandabanan OPS
- Baltiska järnvägarna (EVR, LDz, LG)
- Västmetron Helsingfors

- Rullande materiel: Norske Tog, DSB, Green Cargo, SJ, Transio, LDz
- Fastigheter: Jernhusen, Bane NOR Eiendom

- Finansiell rådgivning: Nya Tåg i Sverige (2008)
"Höghastighetsbanor, SOU 2009:74", Gunnar Malm, Åsa Torstensson

Bra projekt med bra sponsorer blir alltid finansierade

- Bra projekt:
 - Framtida intäkter och kassaflöde överstiger kostnaden;
 - Vettig risk minimering och fördelning;
 - Starkt institutionellt ramverk
 - Exempel:
 - Jernbanedirektoratet
 - Trafikverket
- Bra sponsorer:
 - Industriella, långsiktiga, "deep pocket"
 - Exempel publika:
 - LRG (Local/Regional Governments)
 - Exempel privata:
 - Infrastrukturfonder
 - Pensionsfonder
 - Byggbolag, trafikbolag

Järnvägar är svårt

- I litteraturen få framgångshistorier (Flyvbjerg)
 - Många katastrofala projekt
- Trafikprognoser och priser ("Trafikrisk") går snett
- Investering har karaktären av "sunk cost"
 - Alternativ användning för spåren saknas
 - Lågt utnyttjande leder till stora nedskrivningar
- Tekniska utmaningar (ERTMS, Hallandsåsen, ...)
- Utdragen genomförandetid

Privat och publik samverkan

Ett nytt järnvägssystem:

- Är värdeskapande för samhälle och nationen;
- Innebär ett stort ingrepp i geografin som påverkar miljö och människor

Varför privat finansiering?

- Oavhängigt av budgetbegränsningar;
- Tillgången på investeringsvilligt kapital;
- Korrekt prissättning av risken;
- Synliggör livstidskostnaden;
- Rutinmässigt accepterat på flera områden;
- Goda referenser i OPS-finansierade vägar i NO & FI, och Arlandabanan;
- TGV en framgångshistoria – lärdomar därifrån?

Samverkan privat och publik finansiering

Private financing	Loans, guaranteed
	Loans
	Equity
Public financing	Guarantees
	[Loans]
	Budget appropriations

Privat publik samverkan - koncessioner

Lärdomar från Frankrike

Problematiska projekt:

- Channel Tunnel
 - Kostnadsöverskridelser, stora skulder
- Perpignan-Figuères HSL
 - Oinfriade trafikprognoser, stora skulder

Tillgänglighetsrisk:

- Bretagne-Pays de la Loire HSL
- Nîmes-Montpellier HSL

Trafikrisk:

- Tours-Bordeaux HSL

Paris, 16 June 2011

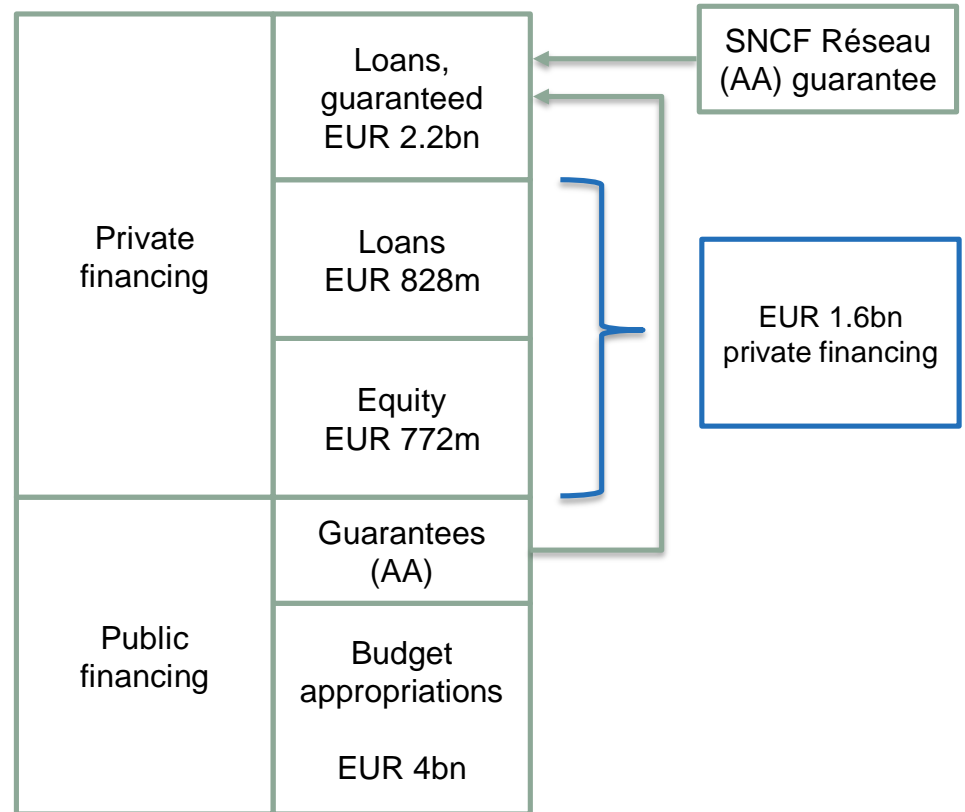
Press release

**High-speed rail between Tours and Bordeaux
Réseau Ferré de France and VINCI sign world's biggest rail concession
contract**

- **A 50-year concession contract signed between Réseau Ferré de France and LISEA, a company run by VINCI**
- **Total investment of €7.8 billion includes €6.2 billion of construction works**
- **A key economic issue for south-west France and the French high-speed rail network**

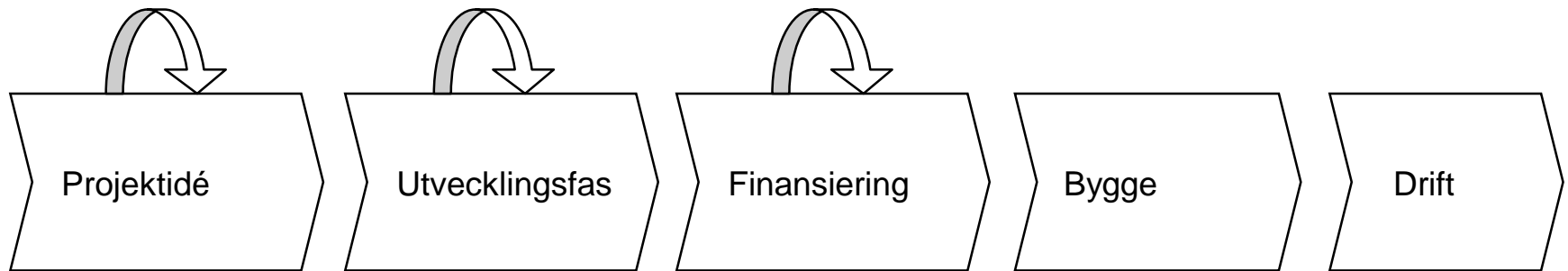
Tours-Bordeaux EUR 7.8bn

- 306 km
 - Construction started 2011
 - In traffic July, 2017
 - 50 year concession
 - Traffic risk
 - SNCF (AA-) 19 daily return services guaranteed
-
- 80 trains/day on average
 - 94% punctuality
-
- Availability based (no traffic risk):
 - Bretagne-Pays de la Loire
 - Nimes-Montpellier

EUR 200m EIB-backed first loss guarantee until 2020 (LGTT)
Cover 3.5 year traffic ramping up risk

Finansieringsprocessen

Projektbeskrivning

Prel. studier:

Trafikprognoser

Kostnader

Intäkter

Tidplan

Genomförandemodell

Upphandlingsform

Finansiering

etc.

Bankable Feasibility
Study (BFS)

Financial Model (FM)

Termsheet (TS)

Prel. kontrakt:

Koncession

Konstruktion

Underhåll

Trafik

Garantier

Rapporter från externa
experter/rådgivare:

Marknad/Trafik

Teknik

Miljö

Juridik

Försäkring

etc.

Finansiell Rådgivare

Finansiering

Financial Close (FC)

Attrahera kapital från
investerare och
banker

Facility agreements

Common Terms

Agreement

Intercreditor Agreement

Financial Close Model

Finansiell Rådgivare

Bygga

Project completion

Financial completion

Commercial Operation

Date (COD)

Drift

Finansiering av höghastighetsjärnväg

- Visa vem som ska betala
- Vettig riskfördelning och risk mitigering
- Privat & publik finansiering i samverkan
- Gott om kapital där ute
- Norden attraktivt för investerare
- Bygg snabbt – har stor betydelse ekonomiskt

Tack!

Börje Lundvall

Chefsanalytiker Projektfinansiering

Nordiska Investeringsbanken, Helsingfors

borje.lundvall@nib.int

+358 40 5934470

www.nib.int

Nordiska investeringsbanken

De nordiska och baltiska ländernas internationella finansinstitution

NIB:s vision är en framgångsrik och hållbar nordisk-baltisk region. NIB finansierar projekt som förbättrar produktiviteten och gynnar miljön i de nordiska och baltiska länderna. En vidare integration av medlemsländernas ekonomier är en viktig del av bankens syfte.

För att stödja produktiviteten i medlemsländerna ska NIB-finansierade projekt fokusera på:

- tekniska framsteg och innovation
- mänskligt kapital och jämlika ekonomiska möjligheter
- förbättringar i infrastruktur
- marknadseffektivitet och företagsmiljö

Beträffande miljön ger NIB lån till projekt som främjar:

- minskade föroreningar
- förebyggande åtgärder
- resurseffektivitet
- utveckling av ren teknologi
- lindring av klimatförändringen

Banken erbjuder långfristiga lån och garantier på marknadsmässiga villkor till sina kunder inom den privata och offentliga sektorn. Projekt som NIB överväger att finansiera utvärderas från ett hållbarhetsperspektiv.

NIB är en internationell finansinstitution som ägs av Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge och Sverige. Banken har utlåningsverksamhet både inom och utanför medlemsländerna.

Banken anskaffar medlen för sin utlåning genom upplåning på de internationella kapitalmarknaderna. NIB:s obligationer har högsta möjliga kreditvärdighet.

Websida: www.nib.int

CPH 1 timme

Köpenhamns flygplats (CPH) från hela Danmark inom 1 timme med tåg

Investering 100 mdr DKK över 10 år

Banedanmark A/S

DSB Ejendomsudvikling A/S

DSB

Fehmarn Belt fast förbindelse – beslutat och på gång

HH tunnel – SE & DK diskussion pågår

Köpenhamn metro till Malmö – studie pågår

Själland-Jylland fast förbindelse – studie pågår

Hur påverkar detta reseunderlaget i södra Sverige, och Arlandas konkurrenskraft?